

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยเรื่องระบบบริหารงานวิจัยสำหรับมหาวิทยาลัยภูมิภาค : กรณีศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นการวิจัยแบบสหสาขาวิชาโดยเน้นวิธีวิจัยในทางสังคมศาสตร์ การออกแบบการวิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบบริหารงานวิจัยสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิจัยสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อศึกษานวัตกรรมและกลวิธีสนับสนุนการบริหารงานวิจัยสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาผู้วิจัยพบปัญหาในเชิงโครงสร้าง และข้อเสนอแนะตัวแบบเชิงบูรณาการเพื่อจัดการวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ในส่วน โครงสร้างนั้น ลักษณะสำคัญของตัวแบบแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาการบริหารงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก็คือการปรับโครงสร้างการบริหารในระดับ Macro-structure พร้อมกับสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์ในระดับ Micro-unit เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการปรับตัวในเชิงโครงสร้าง ด้วยการสร้างองค์การสนับสนุนการทำวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่เน้นการวิจัยเฉพาะด้านหรือเฉพาะพื้นที่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ มีขั้นตอนในการประกาศนโยบายวิจัยด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่ชัดเจน เน้นความเป็นเลิศเฉพาะด้านเฉพาะพื้นที่ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งโครงสร้างที่เป็นรูปธรรมเพื่อดำเนินการสนับสนุนการวิจัยดังกล่าว นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังต้องสร้างสถาบันสนับสนุนการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยที่มีอุปสรรค ที่มีบุคลากร ระบบสารสนเทศ และองค์กรเครือข่ายวิจัยรองรับทั้งด้านการวิจัยชุมชน การวิจัยด้านนโยบายสาธารณะ องค์กรวิชาการและเครือข่ายนี้จะมีการพัฒนางานวิจัยร่วมกัน มีการสร้างระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในปัญหาภาคใต้เพื่อการวิจัยทางนโยบาย และจัดประชุมวิชาการทางด้านการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

ในส่วนตัวแบบการวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับมหภาคและจุลภาคในการสร้างแผนกลยุทธ์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าควรเปิดโครงสร้างการวิจัยที่ติดตันอยู่ภายในด้วยการปรับปรุงแนวทางการวิเคราะห์ภาระงานในการเพิ่มอัตรากำลังพนักงานโดยฝ่ายแผนของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา และเกณฑ์ภาระการสอนของอาจารย์ (teaching load) โดยให้มหาวิทยาลัยเพิ่มเกณฑ์ภาระการวิจัย (researching load) ประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อเร่งกระตุ้น (jump start) ปริมาณและคุณภาพการวิจัยในสายวิชาการสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปัจจัยชี้ขาดการพัฒนาการวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไม่ใช่เพียงแค่โครงสร้าง แต่อยู่ที่ปัจจัยระดับปัจเจกด้วย ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ก็คือ แผนการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัยเพื่อที่จะพัฒนาตนเองในการทำวิจัยในสาขาของตนเอง นอกจากนี้ควรมี

การสนับสนุนเป็นพิเศษต่อสาขาเฉพาะทางที่มหาวิทยาลัยสนับสนุน นอกจากนี้ยังควรจะมีการพัฒนากลไกสนับสนุนสารสนเทศและพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศและสถาบันวิทยบริหาร

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว ตัวแบบแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาการวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีองค์ประกอบสามด้านคือกลไกการพัฒนาการบริหารงานวิจัยสำหรับมหาวิทยาลัย กลไกการพัฒนานักวิจัย และกลไกการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับสังคม “จุดเชื่อมต่อ” ระหว่างสามองค์ประกอบนี้ก็คือการปรับโครงสร้างการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยด้วยการแก้ปัญหาภาระงานสอนของอาจารย์เพื่อให้มีเวลาการพัฒนาผลงานวิจัย องค์กรมหาวิทยาลัยมีความจำเป็นที่จะต้องลดภาระงานด้านการสอนให้อยู่ในระดับที่สอดคล้องกับภาระในการสร้างผลงานวิจัยของบุคลากร และจะต้องมีการคิดภาระงานเพื่อขยายอัตราค่าจ้าง โดยอาศัยการวิเคราะห์ภาระงานการวิจัยด้วย ไม่ใช่การคำนวณจากการสอนอย่างเดียว จึงจะทำให้ ตัวแบบ

M-R-S Model เคลื่อนตัวไปได้ทั้งระบบ แนวทางเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาการวิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ก็คือการนำกลยุทธ์และแนวทางไปสู่การประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง ด้วยการสร้างกลไกการพัฒนาการบริหารงานมหาวิทยาลัย ปรับโครงสร้างงานบุคลากรเพื่อสนับสนุนงานวิจัย เพื่อผลักดันระบบใหญ่และระบบย่อยไปพร้อมๆกัน ปัจจัยชี้ขาดการพัฒนาก็คือการนำ M-R-S Model ไปใช้กับทุกวิทยาเขตและทุกคณะของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไม่ใช่เพียงบางวิทยาเขตหรือบางคณะ เมื่อนำมาใช้ได้ทั้งระบบรูปแบบระบบการบริหารจัดการงานวิจัยในมหาวิทยาลัยจึงจะสมบูรณ์

Abstract

The study on research administration of regional universities: A case study of social sciences and humanities research of Prince of Songkla University involves an interdisciplinary research, including qualitative and quantitative research design. The project aims at studying university's arrangements of social sciences and humanities research and its administrative approach in order to coming up with innovations and supporting strategies of Prince of Songkla University on social sciences and humanities research administration. Research findings show critical problems in terms of both structural and individual factors. The integrated model of problem solutions as well as administrative development is thus proposed as a result of this research project.

Structurally, it is obligatory that the university research administration on social sciences and humanities develop a strategic planning that enables structural adjustment at the macro-level, while setting up motivation factor for individual researchers at micro-level. To this end, the university has to arrange supporting organization for social sciences and humanities, stressing specialization on area-based studies to address to the current crisis situations in the southern border provinces. A clear research policy on social sciences and humanities is needed in order to develop the research excellence on this field with sufficient budget and resources. University Research Administration (URA) with facilities, personnel, information technology, as well as network organizations on community and policy research is necessary. Academic organizations and networks should engage in coordinated research development on southern issues, bringing about research database and regular academic conferences.

To make a linkage between macro and micro level of analysis in strategic planning, the study indicates that university's research structure has been constrained by the loading analysis of the university's planning department, conducting job analysis to open up the new positions for the faculties by using only the faculty's teaching loads and full-time student per lecturer ratios not considering the faculty's research loads. The university's quality and quantity of research would definitely improve with the analysis of research loads in the process of new job-analysis, a jump-start measure of weak

research on social sciences and humanities. Decisive factor for research development also involves personal development through strategic planning regarding recruitment based on research career plan and supporting specific fields such as cultural studies, Malay studies, Islamic studies, and peace studies. Besides, information technology as well as academic services for research should be fully developed.

On the whole, strategic planning for research development on social sciences and humanities is factored into three factors, mechanism for research administrative development (M), researcher development system (R), and social utility of university's research projects (S). The linkage between three components is an integrated teaching and research load analysis in the university's human resource development planning. Teaching loads of the lecturers have to be constrained to enhance research activities of the university. By doing so, the M-R-S model would be completely driven. This is the most frequent demands and complains voiced from almost all campuses of Prince of Songkla University.